

Liputusohje 2004

- Lauri Touri -

Suomen Purjehtijaliitto ry:n ja Suomen Veneilyliitto ry:n hallitukset ovat hyväksyneet tämän liputusohjeen jäsenseuroissaan noudatettavaksi 1.1.2004 alkaen ja kumoavat samalla liputusohjeen 1998.

Johdanto

Merellinen liputuskäytäntö on kansainvälistä ja niin vakiintunutta, että esimerkiksi asetuksessa liputuksesta Suomen lipulla ei katsota tarpeelliseksi paneutua yksityiskohtiin, vaan todetaan vain: "Valtion aluksen liputtamisessa on noudatettava kansainvälistä tapaa."

Lippujen ja viirien käyttö aluksilla on elinvoimainen perinne. Se on pystynyt helposti mukautumaan alusten muuttamiseen purjelaivoista autolautoiksi ja huviveneiksi. Elinvoimaisuus johtunee siitä, että lippu on aina ollut niin maissa kuin merelläkin vahva tunnus, johon liittyy voimakas tunnelataus. Lippu kertoo, mistä maasta vene on kotoisin, ja veneily-yhdistyksen lippu kertoo lisäksi, missä seurassa vene on rekisteröity. Vastaavasti veneen viirit voivat kertoa paljon sellaisille, jotka osaavat lukea niiden sanomaa.

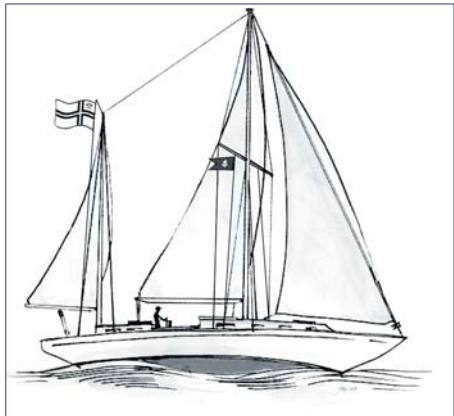
Yksi liputuksen perussäännöistä on, että käytetään vain sellaisia lippuja ja viirejä, joilla on merkitys. Merellinen liputuskäytäntö voidaan jakaa kahteen osaan:

Perälippua koskeva osa on tietyiltä osin tiukasti laeilla säädeltyä. Kaikkien maiden lainsäädäntö noudattaa tässä asiassa kansainvälistä merioikeus-

yleissopimusta. Niissä tämän ohjeen kohdissa, jotka perustuvat lainsäädäntöön ja joita kaikilla aluksilla on noudatettava, on viittaus kyseiseen lakiin, asetukseen tai viranomaislausuntoon.

Valtaosa liputustavoista perustuu kuitenkin vuosisatojen kuluessa muodostuneeseen käytäntöön. Sen noudattaminen ei ole pakollista, mutta se on osa hyvää merimiestapaa ja myös yksi niistä asioista, joiden mukaan niin kanssaveneilijät kuin ammattimerenkulkijatkin helposti muodostavat käsityksensä veneilijän tiedoista. Tätä laisakin mainittua "kansainvälistä tapaa" lisättyinä suomalaisten omalla viireihin liittyvällä käytännöllä pyritään tässä liputusohjeessa selvittämään yksityiskohtaisesti.

Liputusohjeen on laatinut edellisen liputusohjeen ja siitä saadun palautteen, viranomaispäätösten sekä muiden maiden vastaavien ohjeiden pohjalta liittojen Lippukomitean jäsenistä koostuva työryhmä: Lauri Touri, puheenjohtaja, Leif Strandström ja Onni Vuori. Ohje on ollut tarkastettavana Merenkulkulaitoksessa, Merivoimissa, Raja-

Ketsi kulussa

vartiolaitoksessa ja Tullihallituksessa sekä useilla liputuksen asiantuntijoilla.

Ketsi pojussa

Perälippu Suomen lippu

Suomen lippu on huviveneessä joko Suomen kansallislippu tai veneily-yhdistyksen lippu (josta jatkossa käytetään nimitystä pursilippu).¹⁾ Jotta vene olisi suomalainen ja saisi käyttää perälippuna Suomen lippua, on sen oltava yli 60-prosenttisesti suomalaisomistuksessa. Suomalaisina pidetään tässä yhteydessä Suomen kansalaisia sekä Suomessa rekisteröityjä oikeushenkilöitä.^{2) 3)}

Veneily-yhdistyksen (josta jatkossa käytetään nimitystä veneseura) jäsenyyden osoittamiseksi voi muun maan lipun alla purjehtivassa veneessä käyttää veneseuran veneenomistajan viiriä tai Suomen Veneilyliiton kerhoviiriä.⁴⁾

Pursilippu

Pursilippu on kansallislipun veroinen Suomen lippu, jota voi käyttää sekä

Suomessa että ulkomailla. Merenkululaitos vahvistaa hakemuksesta lipun kullekin veneseuralle. Ainoastaan vahvistettujen pursilippujen käyttö on sallittua. Veneseurojen tulee pitää rekisteriä veneistä, joilla on pursilipun käyttöoikeus ja antaa niille venetodistus, joka on virallinen todistus siitä, että vene saa käyttää pursilippua.⁵⁾ Vene saa olla vain yhden veneseuran rekisterissä ja käyttää vain kyseisen seuran lippua, vaikka omistaja olisi-kin usean seuran jäsen.

Veneseuran rekisterissä olevassa suomalaisessa veneessä saa käyttää seuran pursilippua

➤ kun veneessä on katsastuksen perusteella saatava voimassa oleva venetodistus ja

➤ kun veneessä on mukana päällikkönä tai miehistön jäsenenä rekisteröintiseuran jäsen.

Veneseuraan rekisteröimättömässä veneessä ei saa käyttää pursilippua⁵⁾

Pursilippua ei saa käyttää rekisteröidyssäkään veneessä

➤ jos mukana ei ole rekisteröintiseuran jäsentä,

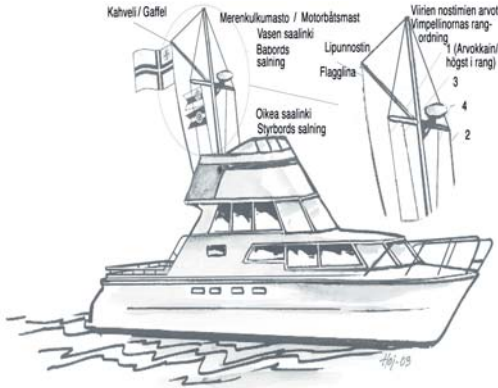
➤ jos vene on kaupallisessa käytössä esimerkiksi vuokrattuna purjehduskurssin käyttöön,

➤ tai jos vene on viranomaisen katsastama kaupalliseen liikenteeseen esimerkiksi yhteysveneeksi riippumatta siitä, peritäänkö kuljetuksesta maksua. Veneessä, joka ei ole veneseuran rekisterissä, ei saa käyttää sen pursilippua.⁵⁾

➤ Veneseurojen apuveneissä saa käyttää pursilippua vain, jos ne ovat veneseuran rekisterissä. Veneseuran viirien käyttö on sallittua kaikissa edellä mainituissa tapauksissa.⁵⁾ Pursilip-

pua saa käyttää myös veneseuran maatukikohdissa.

Ahvenanmaalaisilla veneseuroilla on oikeus käyttää maakuntahallituksen hyväksymää Ahvenanmaan lipusta johdettua pursilippua.⁶⁾

Korkea vene

Pursilipun synty ja historia

Nyländska Jaktklubben sai ensimmäisenä suomalaisena veneseurana pursilipun vuonna 1861. Lipun esikuvana oli Pietarin Jokipursiseuran vain vuotta vanhempi valkopohjainen siniristilippu, jonka tangonpuoleisessa valkoisessa yläkentässä oli Pietarin kaupungin vaakuna. Venäjän Meriministeriö suunnitteli NJK:lle lipun, jonka kulmassa oli Uudenmaan läänin vaakuna. Sen hyväksyi Venäjän keisari Aleksanteri II yhdessä seuran sääntöjen kanssa. Kenraaliamiraali suuriruhtinas Konstantin vahvisti päätöksen allekirjoituksellaan. Useimmat autonomian aikana perustetut pursiseurat saivat myöhemmin käyttöönsä samanlaisen siniristilipun varustettuna oman kaupunginsa tai lääninsä vaakunalla.

Vastaava käytäntö vallitsi Venäjän

keisarikunnassa aina Tyynenmeren rannikkoa myöten. Lippu oli Venäjän Meriministeriön vahvistama, sen tarkoitus oli osoittaa että kyseessä oli venäläinen huvialus, jolta ei vaadittu normaaleja merenkulku- ja satamamaksuja eikä tullimuodollisuuksia. Lippu oli kauppalipun veroinen kansallistunnus.

Suomeen oli 1900-luvun puolelle tultaessa perustettu yli 30 purjehdusseuraa, suunnilleen saman verran kuin muualla Venäjän keisarikunnassa yhteensä. Suomalaisten purjehdusseurojen lippu tulikin Itämeren alueella niin tutuksi, että sitä alettiin pitää Suomen lippuna. Sen vuoksi annettiin 1910 armollinen käsky, jolla Venäjän keisarikunnan kaikkien purjehdusseurojen piti sijoittaa lippujensa yläkulmaan Venäjän kauppalipun trikolorin värit ja siirtää seuratunnus lipun alakulmaan. Toimenpiteellä haluttiin tietenkin konkreettisesti osoittaa, että Suomi monista itsenäistymispyrkimyksistään huolimatta kuului Venäjän imperiumiin. Se oli tyyppillinen ns. sortokauden venäläistämisyrittämyksen ilmenemismuoto. Tätä lippua suomalaiset purjehtijat nimittivätkin sen vuoksi "orjalipuksi". Se oli käytössä vuosina 1910–1917. Keisarivallan kaaduttua Venäjän valtakumoukseen pursilipun vaakunatunnus siirrettiin taas entiselle paikalleen valkoiseen yläkenttään. Tässä muodossa lippu pysyi kaksi vuotta 1917–1919.

Suomen kansallislipun tultua hyväksytyksi, pursilippu erotettiin siitä sinisen ristin päälle sijoitetulla kapeammalla valkoisella ristillä. Tämä nykyinen pursilippumme syntyi vuonna 1919. Suomalaisen pursilipun asema on vahvistettu uudelleen vuonna 1978 lailla Suomen lipusta ja 1983 asetuksella

huvialusten lipuista.

Vuonna 2003 maassamme oli noin 310 veneseuraa, joilla on virallisesti vahvistettu pursilippu. Tämä pursilippujärjestelmä on ainutlaatuinen ja myös maailman suurin. Suuri osa lipuista on edelleen varustettu seuran kotiseudun vaakunatunnuksella kuten Aleksanteri III vuonna 1890 määräsi.

Lipun paikka ja koko

Veneen arvokkain paikka on sen perä. Niinpä perälipun tulisi muita lippuja ja viirejä suurempana olla perässä olevassa 10–15 astetta kallistetussa lipputangossa. Satamassa se on aina mahdollista, ja useimmissa venetyypeissä lippu sopii perätankoon myös merellä. Silloin tangon tulee olla sellaisessa paikassa, ettei lippu häiritse perävalon näkymistä eikä se pääse liikaantumaan pakokaasuista tai koskettamaan joitain liikaavia esineitä, kuten kaiteeseen kiinnitettyä perämootoria.

Perätangon käytön esteenä merellä voivat olla esimerkiksi purjeveneessä pitkä matalalla oleva puomi, joka ottaisi lipputankoon kiinni, tai moottori-veneessä korkea kansirakennelma, joka aiheuttaa kulussa lipun kiertymisen lipputangon ympäri, jolloin lippu ei voi täyttää sen tärkeintä tehtävää, näkymistä.

Jos lippua ei kulussa voi pitää perätangossa, voi sitä pitää

- ketsissä ja joolissa mesaanimaston huipussa, jossa on usein sitä varten sopiva jatke,
- kahveli- tai varpatankorikatassa veneessä mesaani- tai ainoan maston kahvelissa tai varpatangossa,
- moottoriveneen merenkulkumaston kahvelissa,

- moottoriveneen selvästi taaksepäin kallistetun tai putkirakenteisen riittävän korkean targakaaren keskelle kiinnitetyssä lippuliinassa.

Lippua ei voi pitää

- perämaston huipussa, jos masto on kuten kuunarilla pitempi tai yhtä pitkä kuin muut mastot,
- purjeveneessä peräharuksessa,
- moottoriveneessä maston huipussa
- moottoriveneessä antennissa tms.

Pienessä purjeveneessä, jolla kaatuminen on tavanomaista, ei käytetä lippua.

Lipun kooksi ja lipputangon pituudeksi suositellaan seuraavaa:

<i>Veneen pituus</i>	<i>Lipun koko</i>	<i>Lipputangon pituus lipun yläreunasta</i>
alle 7 m	33 cm x 54 cm	80 cm
	44 cm x 72 cm	100 cm
7–10 m	55 cm x 90 cm	120 cm
10–12 m	66 cm x 108 cm	145 cm
12–15 m	80 cm x 131 cm	175 cm
yli 15 m	100 cm x 163 cm	210 cm

Kahvelissa ja mesaanimaston huipussa voi käyttää suunnilleen samankokoista lippua.

Perälipputangossa lipun yläreunan pystyettäisyyden kannesta tulisi olla vähintään 10 cm pitempi kuin tangossa käytettävän lipun lävistäjä.

Lipun on aina oltava puhdas ja ehjä.

Liputusajat

Kulussa olevassa veneessä pidetään perälippu nostettuna koko ajan vuorokaudenajasta riippumatta. Pitkillä

avomeripurjehduksilla voi kuitenkin lipun pitää laskettuna, jos muita aluksia ei ole näkyvissä.

Kiinnitetyssä (satamassa, poijussa, ankkurissa) miehitetyssä veneessä ja veneseuran maatukikohdassa lippu nostetaan kello 08.00 ja lasketaan auringon laskiessa, kuitenkin viimeistään kello 21.00. Juhannusyönä lippu pidetään nostettuna koko yö.⁷⁾ Jos näkyvissä on sota-alus, suoritetaan lipunnosto ja -lasku sen mukaan. Lipun käyttö veneessä ei ole riippuvainen seuran maatukikohdan lipun nostosta purjehduskauden alussa tai laskusta sen lopussa.

Suomen aluevesillä järjestetyissä purjehduskilpailuissa ei veneessä yleensä pidetä lippua kilpailun aikana. Lipun käytöstä määrätään kilpailuohjeissa. Jos osakin kilpailureitistä ulottuu kansainvälisille tai toisen valtion vesialueille, on perälippu pidettävä koko ajan nostettuna.

Ulkomaanpurjehduksilla voi liputusajoissa noudattaa maan tapaa, mutta lipun laskeminen viimeistään pimeän tullen osoittaa hyvää merimiestapaa.

Vieraan maan liput Kohteliaisuuslippu

Muun maan aluevesillä pidetään kyseisen maan pienoiskauppallippua oikeanpuoleisessa saalingissa. Mahdolliset viirit siirretään tällöin vasempaan saalinkiin. Moottoriveneessä voi lippua pitää saalingin puuttuessa merenkulkmaston huipussa. Jos tämäkään ei ole mahdollista, lippu voi olla esimerkiksi ohjaamon katolla olevassa pikkutan-gossa tai antennissa, kunhan se ei ole arvokkaammassa paikassa kuin perälippu.

Purjevene Ruotsissa

Kohteliaisuuslippua käytetään vain perälipun ollessa nostettuna. Se nostetaan aamulla perälipun jälkeen ja lasketaan illalla ennen perälippua. Vain yhtä kohteliaisuuslippua pidetään kerrallaan nostettuna.

Siirryttäessä maasta toiseen lippu vaihdetaan rajalla. Kohdemaan kohteliaisuuslippu voidaan haluttaessa nostaa lähtöpäivänä viimeisessä kotimaan satamassa ja laskea illalla, kun on saavuttu ensimmäiseen kotimaan satamaan. Avomerellä ei yleensä käytetä kohteliaisuuslippua.

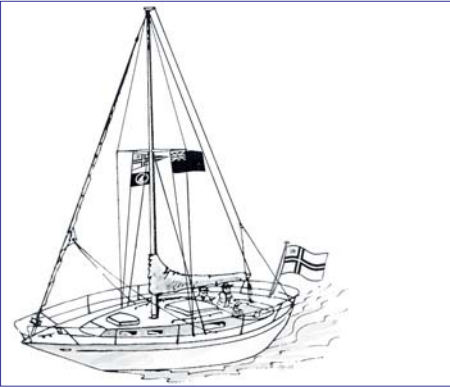
Kansallisuuden ilmaiseminen

Purjehtiessaan vieraan maan lipun alla esimerkiksi vuokraveneellä, voi suomalainen osoittaa kansallisuutensa nostamalla Suomen pienoiskansallislipun vasempaan saalinkiin. Pursilippua ei käytetä tähän tarkoitukseen.⁸⁾ Tällöin tässä saalingissa ei pidetä viirejä.

Jos suomalaisessa veneessä on ulkomainen vieras, voi hänelle osoittaa kohteliaisuutta nostamalla vieraan kauppallippu vasempaan saalinkiin.

Jos vieraita on kahdesta eri maasta, heidän lippujaan ei saa pitää päällekkäin, vaan on käytettävä kahta eri nostinta vierekkäin.

Nämä liput nostetaan kohteliaisuuslipun tapaan perälipun jälkeen ja laslasketaan sitä ennen.

Ulkomainen vieras veneessä

Lipun käyttö erikoistilanteissa Lippuervehdys

Kulussa oleva vene voi tervehtiä kansainvälisen tavan mukaisesti lipullaan sellaista kulussa olevaa sota-alusta, jonka mastossa on päällikkösviiri. Lippuervehdys suoritetaan vain lähietäisyydeltä ja olosuhteiden sen turvallisesti sallissa.

Lippuervehdyksessä lippu laskeaan partaan tasalle ja odotetaan, kunnes tervehdittävä on vastannut omalla lipullaan, jonka jälkeen lippu nostetaan takaisin ylös. Tervehdys voidaan suorittaa myös irrottamalla tanko lippuineen telineestään ja pitämällä tankoa vaakatasossa vanaveden suuntaan.

Mesaanimaston huipussa tai kahvelissa olevalla lipulla tervehditään laskemalla se alas noin kolmanneksen verran.

Lipulla voi tervehtiä myös siviilialusta, kuten esimerkiksi saman seuran venettä.

Tervehtiminen on vapaaehtoista, mutta tervehdykseen vastaaminen on velvollisuus.

Suruliputus

Suruliputuksessa lippu nostetaan ensin ylös ja laskeaan sitten muutaman sekunnin kuluttua noin kolmanneksen pituudesta. Suruliputuksen päättyessä lippu nostetaan myös ensin ylös ja laskeaan sitten alas.

Kiinnitetty vene noudattaa maissa suoritettavaa yleistä tai yksityistä suruliputusta. Suruliputettaessa veneen omistajan kuolin- ja hautajaispäivänä pidetään myös hänen henkilökohtaisia viirejään puolitangossa.

Kulussa oleva vene suruliputtaa ainoastaan, jos veneessä on vainaja. Vietäessä tuhkauurna haudattavaksi mereen suruliputus aloitetaan aamulla, jos kysymyksessä on vainajan oma vene. Muussa tapauksessa se aloitetaan, kun urna tuodaan veneeseen.

Juhlaliputus

Suruliputus päättyy, kun uurna on haudattu tai tuhka siroteltu veteen.

Kohdattaessa suruliputettu alus, on huomaavaista laskea oma lippu tervehdysasentoon ohittamisen ajaksi.

Juhlaliputus

Veneeseen voidaan nostaa juhlaliputus yleisinä liputuspäivinä, veneseuran juhlissa, omistajan tai veneen merkkipäivinä ja muissa juhlatilaisuuksissa.

Juhlaliputuksessa nostetaan kansainväliset viestiliput keulasta maston tai mastojen huipun kautta perään. Jos liput eivät kaksimastoisessa veneessä riitä, voi mastojen välin jättää tyhjäksi.

Lippujen järjestys on keulasta lukien: A, B, C, 1, D, E, F, 2, G, H, I, 3, J, K, L, 4, M, N, O, 5, P, Q, R, 6, S, U, V, 7, W, Y, Z, 8, ensimmäinen korvausviiri, toinen korvausviiri, kolmas korvausviiri. Tarvittaessa voidaan käyttää useampia viestilippusarjoja. Kirjaimia T ja X sekä vastausviiriä ei käytetä. Jos perässä jää viimeiseksi numeroviiri, voi sen korvata lipulla, jotta viiri ei koskettaisi kantta. Juhlaliputus ei saa päättyä perässä lipputangon huippuun.

Kansallisina liputuspäivinä, kuten juhannuksena, voi maston huipussa viestilippuja ylempänä pitää kansainvälisen tavan mukaan liputuksen aiheetta osoittamassa Suomen kansallislippua tai pursilippua. Veneseuran juhlissa ja yksityisissä juhlatilaisuuksissa huippulippuna voi olla pursilippu. Jos veneessä on tapana pitää 1. ryhmän viiriä maston huipussa, se jää paikalleen huippulipun viereen. Muut viirit jäävät tavallisille paikoilleen.

Kun veneet ulkomaan satamassa liputtavat kansallisena juhlapäivänään, on kohteliasta tehdä samoin. Tällöin

pidetään huippulippuna kyseisen maan kauppalippua ja kohteliaisuuslippu lasketaan.

Juhlaliputusta pidetään vain perälipun ollessa nostettuna. Se nostetaan perälipun jälkeen ja lasketaan ennen sitä, jollei veneessä ole niin suurta miehistöä, että se voidaan nostaa ja laskea yhtäaikaa perälipun kanssa. Yleensä juhlaliputusta käytetään vain kiinnitetyssä veneessä. Poikkeuksena voi olla esimerkiksi veneiden paraati.

Kun veneessä on juhlaliputus, on kansi luonnollisesti hyvässä järjestyksessä, purjeet siististi käärittyinä ja esimerkiksi kuivumassa olevat pyyhkeet sisätiloissa.

Viirit

Viirien merkitys

Veneessä käytettävät viirit osoittavat sen päällikön tai omistajan jäsenyyksiä, tutkintoja ja harrastuksia. Kulusa olevassa tai miehitetyssä kiinnitetyssä veneessä käytetään vain sellaisia viirejä, joihin sen kulloinenkin päällikkö on oikeutettu. Miehitämättömässä kiinnitetyssä veneessä käytetään sen omistajan tai haltijan viirejä. Kaikeilla viireillä tulee olla jokin merkitys. Joihinkin tilanteisiin liittyviä hupitai mainoslipuja voidaan haluttaessa pitää vasemmassa saalingissa. Lasten iloksi tarkoitetut tuulipussit ja vastaavat sopivat parhaiten peräharukseen.

Viirityypit ja arvojärjestys

Viirit jaetaan arvojärjestykseltään seuraaviin ryhmiin, joka on myös niiden nostojärjestys:

1. ja arvokkain ryhmä, joka on aina muita viirejä ylempänä

➤ Pursilipusta johdetut viralliset viirit:⁸⁾
kommodorin viiri
varakommodorin viiri
veneenomistajan viiri
kilpailulautakunnan lippu
kunniajäsenen lippu
Kaksi viimeistä ovat nimestään huolimatta viirejä, eikä niitä saa käyttää perälippuna.⁸⁾

2. ryhmä

➤ Valtakunnallisten liittojen ja yhdistysten tutkinto- ja pätevyysviirit, kuten Suomen Navigaatioliiton laivuriviiri
Suomen Partiolaisten kippariviiri.
Nämä viirit eivät välttämättä ilmaise jäsenyyttä kyseisessä yhdistyksessä.

➤ Valtakunnallisten liittojen ja yhdistysten jäsentunnuksina käytetyt viirit, kuten

Suomen Veneilyliiton kerhoviirit
Merikarhujen viirit.

Nämä viirit voivat ilmaista jäsenyyden lisäksi myös aseman yhdistyksessä.

3. ryhmä

➤ Varustamoviirit, jotka osoittavat veneen omistajan, kuten Suomen Partiolaisten veneviiri
venevuokraamon viirit.

➤ Tehtäväviirit, jotka osoittavat, että vene tai sen miehistö on sitoutunut toimimaan jossain tehtävässä kuten partiolaisten Nodu (vesistötutkimus) -viiri.

➤ Henkilö-, vene- ja vapaamuotoiset yhteisöviirit.

Viirien käyttö

Viirejä pidetään korkeintaan kolme päällekkäin arvojärjestyksessä oikeassa saalingissa. Jos saalingissa on kaksi nostinta, voi viirejä pitää myös rinnakkain. Ulompi nostin on tällöin arvok-

kaampi kuin sisempi. Kun käytetään kohteliaisuuslippua, siirretään viirit vasempaan saalinkiin. Purjeveneessä voi yhtä 1. ryhmän viiriä pitää myös ainoan tai isonmaston huipussa. Moottoriveneessä, jossa ei ole saalinkeja, voi pitää yhtä viiriä merenkulkumas-
tossa, rainetangossa tai ohjaamon katolla olevassa pikkutangossa.

Viirejä voi pitää nostettuna vuorokaudenajasta riippumatta vaikka koko purjehduskauden ajan kyseisen yhdistyksen sääntöjä noudattaen. Telakoidussa veneessä ei käytetä viirejä.

Myös muun kuin veneen rekisteröintiseuran viirejä voi käyttää. Samaan saraan kuuluvia viirejä käytetään vain yhtä kerrallaan, ei siis esimerkiksi saman veneseuran kommodorin ja veneenomistajan viirejä tai rannikko- ja saaristolaurin viirejä yhtäaikaa. Ulkomaisia viirejä käytetään samoin kuin suomalaisia, mutta vastaavaa suomalaista viiriä alempana. Päällikkö voi valita viireistään, mitä hän kulloinkin haluaa käyttää ja voi myös valita viirien keskinäisen arvojärjestyksen kunkin ryhmän puitteissa. Kuluneet viirit tulee vaihtaa ehjiin.

Erikoisliput ja -viirit Tunnusviirit

Purjeveneessä on kilpailu-, eskaaderi- ja tapahtumaviirien yleisin paikka peräharuksessa, toisinaan myös vasemmassa tai oikeassakin saalingissa. Moottoriveneessä näitä viirejä voidaan pitää vastaavasti saalingissa, pienessä viiritangossa tai antennissa. Tunnusviirejä ei pidetä kohteliaisuuslippua tai virallisia viirejä arvokkaamassa paikassa. Tapahtuman järjestäjä antaa kulloinkin ohjeet viirin pai-

kasta.

Viirejä käytetään yleensä lähinnä tapahtuman aikana, mutta mikään ei estä niiden käyttöä pitempäänkin. Ne voivat liehua vuorokaudenajasta riippumatta.

Mainosliput

Sponsorien tms. mainoslippuja ei saa käyttää perälippuna.¹⁾ Kiinnitetyssä purjeveneessä niiden yleisin paikka on keulaharuksessa. Jos lippuja halutaan käyttää myös kulussa, pidetään niitä vasemmassa saalingissa.

Merirosvolippu

Veneessä ei pidetä merirosvolippua missään paikassa, sillä julmien tappa- jien ja kiduttajien pääkallotunnuksen käyttö veneessä lasten iloksi on irvo- kasta ja osoittaa erittäin huonoa meri- miestapaa. Merirosvothan ryöstävät edelleenkin laivoja ja veneitä ja sur- maavat niiden miehistöjä.

Euroopan unionin lippu

Euroopan unionin sininen tähtilippu on veneessä asemaltaan rinnastettavis- sa 3. ryhmän viireihin, joten sitä voi haluttaessa käyttää viirien tapaan. Sitä ei voi pitää perälippuna, sillä se ei kor- vaa merioikeusyleissopimuksen tar- koittamaa kansallislippua.^{9) 1) 10)}

Lipun kulmassa ei saa olla lisäku- viona Suomen lippua.¹⁰⁾

Viestiliput

Viestilippuja pidetään tarvittaessa purjeveneessä vasemmassa saalin- gissa ja moottoriveneessä mahdolli- simman näkyvässä paikassa, esi- merkiksi merenkulkumastossa.

Viitteet

¹⁾ *Laki Suomen lipusta 380/1978*

²⁾ *Merilaki 674/1994, Asetus merilain 1 luvun 1 §:n soveltamisesta 1304/1999*

³⁾ *Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto 2099/ 43/2001, 6.10.2003*

⁴⁾ *Neuvottelu Merenkulkulaitos/Lippukomitea 24.3.2003*

⁵⁾ *Asetus huvialusten lipuista 292/1983, neuvot- telu Merenkulkulaitos / Lippukomitea 24.3.2003*

⁶⁾ *LL om Ålands flagga 41/1992*

⁷⁾ *Asetus liputuksesta Suomen lipulla 383/1978*

⁸⁾ *Asetus huvialusten lipuista 292/1983*

⁹⁾ *Kansainvälinen merioikeusyleissopimus SopS 50/ 1996*

¹⁰⁾ *EU:n komission lausunto D(2001) PLI590031*

Lippujen ja viirien tavallisimmat paikat eri venetyypeissä:

Ks. seuraavan sivun taulukko.

Lippujen ja viirien tavallisimmat paikat eri venetyypeissä

	Yksimastoi- nen purje- vene	Ketsi ja jooli	Kahveli- rikattu purjevene	Mastollinen moottori- vene	Pieni mootto- rivene	Vuokra- vene
Perä- lippu	Lipputangossa	Lipputangossa tai mesaani- maston hui- pussa	Lipputangossa tai kahvelissa	Lipputangossa tai merenkulku- maston kahve- lissa	Lipputangossa	Vuokraaja- maan kauppa- lippu
Kohteliai- suus- lippu	Yksin oikeassa saalingissa	Yksin keula- maston oikeassa saalingissa	Yksin oikeassa saalingissa	Yksin oikeassa saalingissa, merenkulku- maston hui- pussa tai oh- jaamon pikku- tangossa	Ei käytetä	Yksin oikeassa saalingissa, jos vuok- rausmaan ulkopuo- lella.
Vieraan kauppa- lippu	Yksin tai kaksi vierekkäin vasemmassa saalingissa	Yksin tai kaksi vierek- kain vasem- massa saa- lingissa	Yksin tai kaksi vierek- kain vasem- massa saa- lingissa	Vasemmas- sa saalingissa	Ei käytetä	Suomen kansallis- lippu yksin vasem- massa saalin- gissa
Viirit	Maston hui- pussa tai oikeassa saalingissa. Jos kohteliai- suuslippu, vasemmassa saalingissa.	Keulamas- ton huipussa tai oikeassa saalingissa. Jos kohteliai- suuslippu, vasemmassa saalingissa.	Maston hui- pussa tai oi- keassa saa- lingissa. Jos kohteliai- suuslippu, vasemmassa saalingissa.	Oikeassa saa- lingissa. Jos kohteliaisuus- lippu, vasem- massa saalin- gissa. Jos ei saalinkia, yksi viiri merenkul- kumaston hui- pussa tai raine- tangossa.	Yksi viiri rainetangossa	Vuokraa- jan viirit oikeassa saalin- gissa
Viesti- liput	Vasemmassa saalingissa	Vasemmassa saalingissa	Vasemmassa saalingissa	Vasemmassa saalingissa tai maston huipussa	Näkyvässä paikassa. Ei lipputan- gossa.	Vasem- massa saalin- gissa
Kilpailun tunnus- viiri	Peräharuk- sessa	Peräharuk- sessa	Vasemmassa saalingissa	Vasemmassa saalingissa	Ei yleensä käytetä	Ei yleensä käytetä
Mainos- liput	Kiinnitettynä keulaharuk- sessa, kulussa vasemmassa saalingissa.	Kiinnitettynä keulaharuk- sessa, kulussa vasemmassa saalingissa.	Kiinnitettynä keulaharuk- sessa, kulussa vasemmassa saalingissa.	Vasemmassa saalingissa	Ei yleensä käytetä Ei lipputan- gossa.	Ei yleensä käytetä